

POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **M. C.**

skazanego z art. 284 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 marca 2022 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego zakończonego
wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 24 marca 2017 r., sygn. akt II AKa (...),

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 27 lipca 2016 r., sygn. akt V K (...),

1. oddała wniosek,

**2. obciąża skazanego M. C. kosztami sądowymi
postępowania o wznowienie, w tym wydatkami w kwocie 20
(dwudziestu) złotych.**

UZASADNIENIE

M. C. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 27 lipca 2016 r., sygn. akt V K (...), za szereg przestępstw wyczerujących dyspozycję art. 278 § 1 k.k., 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., art. 296 § 1 i 2 k.k., art. 284 § 2 k.k., art. 284 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 276 k.k.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2017 r., sygn. akt II AKa (...), Sąd Apelacyjny w (...):

- uniewinnił M. C. od popełnienia przestępstwa przypisanego mu w pkt. V wyroku Sądu Okręgowego, kwalifikowanego z art. 284 § 2 k.k. oraz uchylił obciążający go obowiązek naprawienia szkody poprzez dokonanie wpłaty kwoty 46.920 zł na rzecz spółki J. sp. z o.o. pokrzywdzonej tym czynem,
- zmodyfikował opis czynu zawartego w pkt VI wyroku;
- w pozostałej części wyrok wobec oskarżonego M. C. utrzymał w mocy.

W dniu 9 grudnia 2021 r. obrońca M. C. wystąpiła z wnioskiem o wznowienie postępowania zakończonych tym wyrokiem w związku z treścią wydanego przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dnia 16 listopada 2021 r. wyroku w sprawach połączonych od C-748/19 do C-745/19, domagając się uchylenia wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 marca 2017 r., sygn. akt II AKa [...] w zakresie pkt I ppkt. 2, pkt II i pkt III oraz przekazania sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na tak sformułowany wniosek obrońcy, prokurator Prokuratury Krajowej wniosła o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z treścią art. 540 § 3 k.p.k., wskazanego przez obrońcę jako podstawa prawna wniosku o wznowienie postępowania w niniejszej sprawie, postępowanie karne wznowia się na korzyść oskarżonego, gdy taka potrzeba wynika z rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską. Jednym z organów, o których mowa w tym przepisie, jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej TSUE).

Trybunał ten wydał w dniu 16 listopada 2021 r. w sprawach połączonych od C-748/19 do C-745/19 orzeczenie, w którym krytycznie odnosi się do polskich regulacji dotyczących delegowania sędziów, podnosząc, że dają one organowi władzy wykonawczej - Ministrowi Sprawiedliwości - możliwość wywierania wpływu na delegowanych sędziów, co w efekcie może budzić wątpliwości odnośnie do ich niezawisłości.

W ocenie obrońcy orzeczenie to skutkuje potrzebą wznowienia na korzyść M. C. postępowania zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 24 marca 2017 r., sygn. akt II AKa (...), z racji na obecność w składzie orzekającym

sędzi Sądu Okręgowego A. R. delegowanej przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 77 § 1 PUSP. Pogląd ten jednak nie zasługuje na aprobatę.

Mimo dostrzeżenia i zaakcentowania wad przepisów regulujących delegacje sędziowskie w Polsce, jednocześnie stojąc na straży zgodności prawa krajowego z prawem unijnym, TSUE nie pozostaje obojętny na zasadę powagi rzeczy osądzonej. Organ ten w licznych judykatach podkreśla znaczenie tej zasady tak w porządku prawnym Unii Europejskiej, jak i krajów członkowskich. Wyraża przekonanie, że dla zapewnienia stabilności prawa i stosunków prawnych oraz prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości istotne jest, aby prawomocne orzeczenia sądowe były co do zasady niepodważalne. W myśl tej zasady prawo Unii Europejskiej nie zobowiązuje sądu Państwa członkowskiego do zaprzestania stosowania krajowych zasad proceduralnych, nadających powagę rzeczy osądzonej danemu orzeczeniu, nawet jeśli umożliwiłoby to usunięcie sytuacji w porządku krajowym, która jest niezgodna z prawem. W konsekwencji nie wymaga, aby w celu uwzględnienia wykładni określonego przepisu tego prawa, przyjętej przez Trybunał po wydaniu orzeczenia posiadającego powagę rzeczy osądzonej, sąd krajowy był co do zasady zobowiązany do zmiany prawomocnego orzeczenia – na przykład w wyniku wznowienia postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt II KK 484/21 i powołane tam orzecznictwo).

Sąd Najwyższy stoi zatem na stanowisku, że wskazany wyżej wyrok TSUE z dnia 16 listopada 2021 r. nie daje samoistnej podstawy do wzruszenia prawomocnego przed tą datą orzeczenia wydanego przez sąd, w którego składzie zasiadał sędzia delegowany przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie kwestionowanych przez TSUE przepisów krajowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2021 r., sygn. akt II KK 379/20). Wyrok TSUE ma więc tego rodzaju znaczenie przede wszystkim *pro futuro*.

Wniosek obrońcy nie zasługuje na uwzględnienie zarówno z perspektywy przewidzianej w art. 540 § 3 k.p.k., jak i jako sygnalizacja uchybienia o charakterze bezwzględnej przyczyny odwoławczej, badanego z urzędu – o którym mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Zgodnie z ugruntowanym poglądem Sądu Najwyższego, w myśl wyżej zaprezentowanych rozważań, fakt zasiadania w składzie orzekającym

sędziego delegowanego na podstawie delegacji ministerialnej, spełniającej kryteria ustawowe, nie świadczy o nienależytej obsadzie sądu w myśl art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Uchybienie o jakim mowa w tym przepisie powstaje wtedy, gdy sędzia nie ma w ogóle delegacji do orzekania w danym sądzie albo gdy delegacja ta nie spełnia ustawowych wymogów warunkujących ważność i skuteczność aktu delegowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2018 r., sygn. akt IV KK 12/18, por. także orzecznictwo dotyczące delegowania sędziego na czas pełnienia funkcji prezesa sądu - wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2021 r., sygn. akt IV KK 70/21; z dnia 6 lipca 2021r., sygn. akt IV KK 295/21; z dnia 21 lipca 2021 r., sygn. akt II KK 208/20; z dnia 25 sierpnia 2021 r., sygn. akt IV KK 152/21; z dnia 2 września 2021 r., sygn. akt V KS 24/21; z dnia 9 września 2021 r., sygn. akt IV KK 384/21; z dnia 16 września 2021 r., sygn. akt IV KK 256/21; z dnia 28 października 2021 r., sygn. akt II KO 18/21; z dnia 7 grudnia 2021 r., sygn. akt V KK 536/21; z dnia 8 grudnia 2021 r., sygn. akt IV KK 133/20; z dnia 26 stycznia 2022r., sygn. akt V KK 101/21; z dnia 21 lipca 2021 r., sygn. akt II KK 208/20 oraz z dnia 28 października 2021 r., sygn. akt II KO 18/21). Tego typu sytuacja na gruncie niniejszej sprawy nie wystąpiła, a zatem należy uznać, że sędzia Sądu Okręgowego A. R. była legitymowana do orzekania w Sądzie Apelacyjnym w (...) w sprawie o sygn. akt II AKa (...), toteż nie doszło do zaistnienia uchybienia w postaci nienależytej obsady sądu.

Ponieważ podniesiona we wniosku o wznowienie argumentacja nie zasługiwała na uwzględnienie, przedmiotowy wniosek należało oddalić, na podstawie art. 639 k.p.k. kosztami postępowania wznowieniowego obciążając skazanego.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.